

Kontinuasjonseksamen i MAT 1100 — 11/1-2007

Første del av eksamen inneholder 10 flervalgsoppgaver som teller 3 poeng hver. Det er kun ett riktig svaralternativ på hver av disse oppgavene. Hvis du svarer galt eller lar være å svare, får du null poeng. Du blir altså ikke "straffet" for å gjette. Andre del av eksamen inneholder tradisjonelle oppgaver. I denne delen teller hvert av de 7 delspørsmålene 10 poeng. I andre del av eksamen må du begrunne hvordan du har kommet frem til resultatene dine. Svar som ikke er begrunnet, får 0 poeng selv om de er riktige!

DEL 1

1. (3 poeng) Hva er den partiellderiverte $\frac{\partial f}{\partial y}$ når $f(x, y, z) = \arctan(xy)$?

- $\frac{1}{1+x^2y^2}$
- $\frac{y}{1+x^2y^2}$
- $\frac{1}{\sqrt{1-x^2y^2}}$
- $\frac{x}{\sqrt{1-x^2y^2}}$
- $\frac{x}{1+x^2y^2}$

2. (3 poeng) I hvilken retning stiger funksjonen $f(x, y, z) = 3x^2yz$ raskest i punktet $(1, 2, -1)$?

- $(-4, -1, 2)$
- $(-6, 7, 5)$
- $(-12, 4, 7)$
- $(1, 4, 0)$
- $(-3, 2, 6)$

3. (3 poeng) Hva er den dobbeltderiverte $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}$ til funksjonen $f(x, y) = x^2e^{xy^2}$?

- $2xye^{xy^2}$
- $(6x^2y + 2x^3y^3)e^{xy^2}$
- $6x^2e^{xy^2}$
- $4xye^{xy^2}$
- $(2xy^2 + 4xy)e^{xy^2}$

4. (3 poeng) Når vi substituerer $u = \sqrt{x}$ i integralet $\int \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+1}} dx$, får vi

- $\int \frac{u}{u+1} du$
- $\frac{1}{2u} \int \frac{u}{u+1} du$
- $\int \frac{u}{u+1} \frac{1}{2\sqrt{x}} du$
- $\int \frac{2u^2}{u+1} du$
- $\int \frac{1}{2(u+1)} du$

5. (3 poeng) Når vi bruker delvis integrasjon på integralet $\int \frac{x}{\sin^2 x} dx$, får vi

- $-x \cot x + \int \cot x dx$
- $x \arctan x + \int \arctan x dx$
- $-x \arcsin x + \int \arcsin x dx$

- $x \ln(\sin^2 x) + \int \ln(\sin^2 x) dx$
- $-\frac{x}{\sin x} + \int \frac{1}{\sin x} dx$

6. (3 poeng) Integralet $\int \ln(1+x^2) dx$ er lik:

- $x^2 + \frac{1}{2} \arctan x + C$
- $\ln(1+x^2) + C$
- $x \ln(1+x^2) + C$
- $\frac{2x}{(1+x^2)^2} + C$
- $x \ln(1+x^2) - 2x + 2 \arctan x + C$

7. (3 poeng) Det uegentlige integralet $\int_0^\infty \frac{2x+1}{x^2+x+1} dx$ er lik:

- $\frac{\pi}{4}$
- $10\sqrt{2}$
- integralet divergerer
- e
- $3\pi^2$

8. (3 poeng) Den inverse matrisen til $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$ er:

- $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$
- $\frac{1}{5} \begin{pmatrix} 4 & 3 \\ -1 & 3 \end{pmatrix}$
- $\begin{pmatrix} -2 & -1 \\ -1 & -3 \end{pmatrix}$
- $\frac{1}{5} \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}$
- $\frac{1}{10} \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}$

9. (3 poeng) Anta $\mathbf{v}$ er en egenvektor for matrisen A med egenverdi 2. Da er $A^5 \mathbf{v}$ lik:

- 32
- $32A$
- $2Av^5$
- $32\mathbf{v}$
- Har ikke nok informasjon til å avgjøre hvilket av alternativene ovenfor som er det rette

10. (3 poeng) Lineærabildningen $\mathbf{T} : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ avbilder enhver vektor på sitt speilbilde om linjen $y = \sqrt{3}x$. Matrisen til $\mathbf{T}$ er:

- $\begin{pmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$
- $\begin{pmatrix} -\frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \end{pmatrix}$
- $\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$

- $\begin{pmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$
  $\begin{pmatrix} 0 & -1 \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & 0 \end{pmatrix}$

DEL 2

HUSK AT I DENNE DELEN MÅ DU BEGRUNNE ALLE SVARENE DINE!

Oppgave 1

a) (10 poeng) Finn tall A , B og C slik at

$$\frac{x^2 + 6x - 3}{(x-1)(x^2 + 4x + 5)} = \frac{A}{x-1} + \frac{Bx + C}{x^2 + 4x + 5}$$

b) (10 poeng) Løs integralet $\frac{x^2+6x-3}{(x-1)(x^2+4x+5)} dx$

Oppgave 2 (10 poeng)

På en busstasjon møtes tre ruter A , B og C . Av de reisende på rute A fortsetter 30% med rute A , 20% bytter til rute B , 10% bytter til rute C mens resten ikke fortsetter med buss. Av de reisende med rute B , bytter 25% til rute A , 15% fortsetter med rute B , 20% bytter til rute C mens resten ikke fortsetter med buss. Av de reisende på rute C bytter 20% til rute A , 20% bytter til rute B , 35% fortsetter med rute C mens resten ikke fortsetter med buss. I tillegg kommer det 15 nye pasasjerer på rute A , 10 på rute B og 5 på rute C .

Anta at x , y og z er antall reisende med henholdsvis rute A , B og C før bussene kommer til stasjonen, og la x' , y' , z' være antall reisende på hver rute

etter at bussene har vært på stasjonen. La $\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$ og $\mathbf{x}' = \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix}$. Finn

en matrise M og en vektor $\mathbf{b}$ slik at

$$\mathbf{x}' = M\mathbf{x} + \mathbf{b}$$

Anta at det er 30 passasjerer på rute A , 40 passasjerer på rute B og 40 passasjerer på rute C når bussene kommer inn til stasjonen, Er det flere eller færre passasjerer på bussene til sammen når de kjører ut av stasjonen?

Oppgave 3 (10 poeng)

Lufttrykket i et punkt (x, y, z) i atmosfæren er $P(x, y, z)$. Et fly befinner seg i punktet $\mathbf{r}(t) = (x(t), y(t), z(t))$ ved tiden t og beveger seg langs en bane der lufttrykket er konstant. Vis at hastighetsvektoren $\mathbf{r}'(t) = (x'(t), y'(t), z'(t))$ alltid står normalt på gradienten $\nabla P(\mathbf{r}(t))$.

Oppgave 4 (10 poeng)

Løs integralet

$$\int_0^1 x \arcsin x \, dx$$

Oppgave 5 (10 poeng)

Hva er volumet til den største cylinderen som kan plasseres inni en kule med radius R ?

Oppgave 6 (10 poeng)

(i) Bevis denne setningen:

Setning: Anta at $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ er en deriverbar funksjon slik at f' er kontinuert i 0. Anta videre at $\{a_n\}$ og $\{b_n\}$ er to følger som konvergerer mot null slik at $a_n \neq b_n$ for alle n . Vis at

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(b_n) - f(a_n)}{b_n - a_n} = f'(0)$$

(ii) Bruk funksjonen

$$f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x} & \text{når } x \neq 0 \\ 0 & \text{når } x = 0 \end{cases}$$

til å vise at resultatet ovenfor ikke holder dersom vi fjerner betingelse om at f' er kontinuert i 0.

SLUTT

Fasit

Del 1: 1e),2a),3b),4d),5a),6e),7c),8d),9d),10d)

Del 2: 1a) $A = \frac{2}{5}, B = \frac{3}{5}, C = 5$

$$2: M = \begin{pmatrix} 0.3 & 0.25 & 0.2 \\ 0.2 & 0.15 & 0.2 \\ 0.1 & 0.2 & 0.35 \end{pmatrix}, \mathbf{b} = \begin{pmatrix} 15 \\ 10 \\ 5 \end{pmatrix}$$

Det kommer 110 inn på stasjonene, og kjører 102 ut.

$$4. \frac{x^2}{2} \arcsin x + \frac{x}{4} \sqrt{1-x^2} - \frac{1}{4} \arcsin x + C$$

$$5. V = \frac{4\sqrt{3}\pi}{9} R^3$$